

Научно-стручни скуп
ACADEMIA MEDIANA
2025

ДЕПАРТМАН ЗА СРБИСТИКУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ
МЕДИЈАНА ФЕСТИВАЛ ДЕЧИЈЕГ СТВАРАЛАШТВА И
СТВАРАЛАШТВА ЗА ДЕЦУ

Научно-стручни скуп
ACADEMIA MEDIANA
2025

КЊИГА РЕЗИМЕА

Ниш, 11. јун 2025. године

Садржај

Данијела Поповић Николић, ДЕМОНОЛОШКО ПРЕДАЊЕ ЈУГОИСТОКА СРБИЈЕ У НИВОИМА ТЕКСТА, ТЕКСТУРЕ И КОНТЕКСТА	9
Горан П. Коруновић, НАРАТИВНОСТ И ПОЕЗИЈА: ОСНОВНИ ТЕОРИЈСКИ АСПЕКТИ	11
Зорана Опачић, ОСОБЕНОСТИ САВРЕМЕНЕ ПРОЗЕ НА ПРИМЕРУ РОМАНА <i>СПАЈАЛИЦА</i> , <i>ШЕСТ СЈЕМЕНА</i> И <i>ПЕРО ЈЕЛЕНЕ</i> <i>КАЛАЈЦИЈЕ</i>	12
Александар Костадиновић, „НИ ДОГАЂАЈ, НИ ПЕЈЗАЖ, НИ ЦЕСТА...”: ХИПОТЕТИЧКА ФОКАЛИЗАЦИЈА У ПОЕЗИЈИ СЛОБОДАНА ЗУБАНОВИЋА	13
Марко Аврамовић, НАРАТИВНОСТ У ПЕСНИЧКИМ КЊИГАМА <i>МОНОЛОГ</i> <i>НА ТОПЛИ</i> И <i>СТИХОВИ ИЗ ДНЕВНИКА</i> СТЕВАНА РАИЧКОВИЋА	14
Татјана Г. Трајковић, ОНОМАСТИЧКИ СЛОЈЕВИ У КЊИЖЕВНОМ ДЕЛУ	15
Владимир М. Вукомановић Растегорац, ПРИЧЕ И ПРИПОВЕДАЊА У ПЕСНИШТВУ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ ПОПА Д. ЂУРЂЕВА – ИНТЕРПРЕТАТИВНИ И МЕТОДИЧКИ АСПЕКТИ	16
Миљана С. Пешић, ХИБРИДНА ФОРМА И ХИБРИДНА ТЕОРИЈСКА ПАРАДИГМА: НАРАТОЛОШКИ ПОТЕНЦИЈАЛИ У ПРОУЧАВАЊУ ДУЖИХ НАРАТИВА У СТИХУ	17
Небојша Лазић, ЧОВЕК У РАТУ, РАТ У ЧОВЕКУ: <i>МУСТАФА МАЏАР</i> ИВЕ АНДРИЋА	18

Марко М. Радуловић, КАКО СЕ ГРАДИ „ПЕСНИЧКА ПРИЧА”: ХРИШЋАНСКЕ МИТОЛОГЕМЕ У ПОЕЗИЈИ ПОСЛЕРАТНОГ МОДЕРНИЗМА	19
Јелена Панић Мараш, ПРИЧА О ПРИЧИ ИЛИ КАКО <i>ПРИЧА ПРИЧА ПРИЧУ</i> – О КРАТКОЈ ПРОЗИ ДРАГАНА ЛУКИЋА –	20
Мирјана Бојанић Ћирковић, ВАТРА ИЗ „ЧИЧА ТОМИНЕ КОЛИБЕ” – О НЕКИМ АСПЕКТИМА САВРЕМЕНЕ РЕЦЕПЦИЈЕ КЛАСИКА КЊИЖЕВНОСТИ ЗА ДЕЦУ	21
Душан Ж. Петровић, РЕОКВИРАВАЊЕ ТРАДИЦИЈЕ: ПЕРИТЕКСТУАЛНИ ЕЛЕМЕНТИ АНТОЛОГИЈА БАЈКИ ЕВРОПСКИХ НАРОДА РАСТИСЛАВА ДУРМАНА	22
Данијела Д. Костадиновић, ПОЕТИКА ДЕТИЊСТВА И ИГРЕ ДЕЈАНА АЛЕКСИЋА	23
Јелена В. Јовановић ОДАВДЕ СЕ, У ДОБАР ЧАС, ВИДИ РАДНО ВРЕМЕ РАЈА: ПРИПОВЕДНО ЈЕЗГРО У ПОЕЗИЈИ ДЕЈАНА АЛЕКСИЋА	24
Снежана Божић НЕ/ЗАБОРАВИТИ ПО СЕЋАЊУ: НАРАТИВИЗАЦИЈА ИСКУСТВА У РОМАНУ <i>ПЕТЉА</i> ДЕЈАНА АЛЕКСИЋА	25
Христина Љ. Аксентијевић МАЛО-МАЛО ПА <i>ПРИЧА</i> : НАРАТИВНЕ (ДЕ) КОНСТРУКЦИЈЕ И ЊИХОВИ СЕМАНТИЧКИ ДОМЕТИ У ПРИЧАМА ЗА ДЕЦУ ДЕЈАНА АЛЕКСИЋА	27

РЕЗИМЕА

Данијела Поповић Николић
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

ДЕМОНОЛОШКО ПРЕДАЊЕ ЈУГОИСТОКА СРБИЈЕ У НИВОИМА ТЕКСТА, ТЕКСТУРЕ И КОНТЕКСТА

Промене у приступу проучавањима вербалних фолклорних феномена које су омогућиле парадигме у којима се инсистирало на другачијем поимању фолклора и његовом постојању у облику увек виталне традиције са приметном флукуацијом форме, утицале су и на дефинисање ове појаве, као и на параметре којима се оне утврђују. Залажући се за одбацивање спољашњих критеријума (усменост, традиција, преношење) као параметара којима се фолклорни феномени нису могли одредити без опасности читавања и пренебрегавања различитости и специфичности у односу на сличне појаве, амерички фолклориста Алан Дандес инсистирао је на значају успостављања унутрашњих критеријума у дефинисању фолклорних жанрова (и самог фолклора) применом анализе која је подразумевала три самостална а међусобно зависна нивоа; текст, текстуру и контекст. Контекстуална фолклористика, чији је он зачетник, увела је у фокус истраживача сагледавање целине коју чине извођење усменог текста и процес његове интеракције са свим чиниоцима извођачког контекста. У том правцу, за фолклористичка истраживања постали су важни, поред форме и садржаја текста, и елементи контекста – околности у којима се дело саопштава, учесници у комуникацијском ланцу, утицај невербалне комуникације (екстралингвистичке: проксемике, постуралне, кинезичке и хаптичке). Елементи текстуре, поред језичких особина (фонеме, морфеме), стилских обликовања попут алитерација и риме, подразумевали су веома важну компоненту паралингвистичких манифестација, које уређују начин на који је вербални текст изговорен, којим тоном, интонацијом, темпом, јачином гласа, наглашавањем појединих речи.

Теренска истраживања вербалног фолклора са простора југоисточне Србије омогућила су, захваљујући управо методологији заснованој на теоријским поставкама контекстуалне фолклористике, формирање корпуса грађе која се може анализирати применом модела анализе нивоа текст-текстура-контекст. На примеру записа демонолошких предања, насталих у теренским интервјуима документованим аудио и видео-записима, допуњеним релевантним метаподацима, биће представљени потенцијали примене овог теоријског концепта на одабраној грађи. Жанр предања који у фокусу има релације човека са натприродним силама укључује интензивну емотивну ангажованост информатора, али и истраживача. Како се препознају овакви и слични слојеви у казивању – на свим поменутиим нивоима анализе, може ли се говорити о различитим слојевима контекста (социјални, књижевни и друго), како методологија теренских истраживања омогућава овакве приступе и могу ли се истраживачка поља учинити прегледнијим, прецизнијим, нека су од питања којима ће бити посвећена пажња у овом раду. Један од циљева истраживања усмерен је ка испитивању савременог записа фолклорног дела – његовог текста (форма и садржај) у културном и социјалном контексту, ка његовом утицају на процес стварања, трансмисије, рецепције и интерпретације фолклорне грађе.

Горан П. Коруновић
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

НАРАТИВНОСТ И ПОЕЗИЈА: ОСНОВНИ ТЕОРИЈСКИ АСПЕКТИ

Намера је да се у раду теоријски предоче основне повезаности феномена наративности и песничког говора. У првом плану ће бити дискурзивни аспекти специфични за песничка остварења (нпр. персону, лирско Над-Ја, апострофа) као и они књижевни елементи који су у теоријској мисли најчешће повезивани са приповедним текстовима (нпр. имплицитни аутор). Ради теоријске обраде биће призиване идеје многих релевантних проучавалаца књижевности (између осталих Хамбургер, Калер, Ужаревић, Хин, Шенерт, Четмен, Бут).

Зорана Опачић

Универзитет у Београду

Факултет за образовање учитеља и васпитача

**ОСОБЕНОСТИ САВРЕМЕНЕ ПРОЗЕ НА
ПРИМЕРУ РОМАНА
СПАЈАЛИЦА, ШЕСТ СЈЕМЕНА И ПЕРО
ЈЕЛЕНЕ КАЛАЈЦИЈЕ**

Уз краatak осврт на прозне учинке нове српске књижевности за децу и младе увид у могуће особености и иновативност савремене прозе може нам пружити дело сложеног склопа и симболике – роман Јелене Калајције (репрезентативност се између осталог огледа и у двама наградама и ужим изборима). Испитаћемо ангажовану тематику и обликовање друштвеноисторијског контекста (транзицијско друштво, последице ратова деведесетих, класна раслојеност, сиромаштво, фигура ратног сирочета, вршњачко насиље, болест, смрт), функцију раслојавања и релативизовања временских равни (светова), културолошке, књижевне и хришћанске референце. Пратећи симболичке и визуелне мотиве (спајалица, семе, (лептирова) крила) испитаћемо обликовање приповедања о снази пријатељства и унутрашњем сазревању младих јунака. Указаћемо на тачке померања које носи ово дело у контексту савремене прозе.

Кључне речи: савремени српски роман за децу и младе, раслојавање приповедних равни, посттранзицијско детињство, интертекстуалност, вршњачко пријатељство.

Александар Костадиновић

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у
Косовској Митровици
Филозофски факултет

„НИ ДОГАЂАЈ, НИ ПЕЈЗАЖ, НИ ЦЕСТА...”: ХИПОТЕТИЧКА ФОКАЛИЗАЦИЈА У ПОЕЗИЈИ СЛОБОДАНА ЗУБАНОВИЋА

У раду се разматрају могућности и евентуални херменеутички добици остварени наратолошким приступом лирици, традиционално сматраној облашћу ниског степена наративности. За предмет анализе одабран је песнички опус Слободана Зубановића као једног од значајнијих представника поетског неоверизма код нас. Песме овог аутора обликоване су најчешће као „урбани пејзажи” и „лирске приче” из свакодневице, при чему је ауторска пажња најчешће управљена ка ономе што би се могло назвати „неприповедивим” (*„nonnarratable”*), тј. недовољно вредним да постане предмет приповедања (Џ. Принс). Посебна пажња биће посвећена песми „Долап на Дорћолу” као ретком случају употребе „хипотетичке фокализације”, којом не само да се подрива онтолошки статус приповеданог/описаног, већ се и суптилно преиспитује позиција и значај поезије у савременом друштву.

Кључне речи: неоверизам, поезија, наратологија, хипотетичка фокализација.

Марко Аврамовић

Институт за књижевност и уметност Београд

**НАРАТИВНОСТ У ПЕСНИЧКИМ КЊИГАМА
МОНОЛОГ НА ТОПЛИ И
СТИХОВИ ИЗ ДНЕВНИКА
СТЕВАНА РАИЧКОВИЋА**

У нашем излагању указаћемо на улогу наратива и наративне елементе у песничким збиркама *Монолог на Топли* и *Стихови из дневника* Стевана Раичковића. Наративне елементе у овим збиркама ћемо у нашем излагању посматрати у контексту наративности српске поезије друге половине двадесетог века, као и у склопу читавог Раичковићевог песничког опуса, посебно њиховог односа према његовој раној и зрелој поезији, у којој се издваја књига сонета *Камена успаванка*. Две, у наслову нашег излагања истакнуте, збирке чине важан део позне поезије Стевана Раичковића, коју, између осталог, обележава и преиспитивање граница жанра лирске песме и граница поезије уопште. Важну улогу у овим преиспитивањима природе песничког текста песник је доделио наративности, што ћемо у нашем саопштењу настојати да покажемо.

Татјана Г. Трајковић
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

ОНОМАСТИЧКИ СЛОЈЕВИ У КЊИЖЕВНОМ ДЕЛУ

У раду ће се кроз неколико адекватних примера представити методологија истраживања заступљености ономастичких јединица (топоними, антропоними, хрематоними) у књижевном делу. Циљ је да се укаже на везу између књижевноуметничких и језичких елемената једног књижевног дела, те да се кроз његове ономастичке слојеве увиди допринос сваког имена лика и места које је аутор из одређених разлога осмислио и нашао му место у свом књижевном делу.

Владимир М. Вукомановић Растегорац
Универзитет у Београду
Факултет за образовање учитеља и васпитача

ПРИЧЕ И ПРИПОВЕДАЊА У ПЕСНИШТВУ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ ПОПА Д. ЂУРЂЕВА – ИНТЕРПРЕТАТИВНИ И МЕТОДИЧКИ АСПЕКТИ

Поезија за децу и младе Попа Д. Ђурђева изазовна је за тумачење на више равни, а у фокусу овог рада биће, с једне стране, поље интертекстуалности, у којем стихови овог аутора успостављају разноврсне везе са књижевном традицијом, док ће, с друге, нарочита пажња бити посвећена његовим поемама. Ослањајући се на досадашња проучавања песниковог опуса, рад има за циљ да прикаже: 1) који се већ постојећи наративи појављују у његовом песничком делу намењеном младој публици и на који начин они бивају преобликовани, 2) која су доминантна начела наративизације у његовим поемама. На темељу ових увида текст ће покушати да понуди методичке смернице на којима се поменути аспекти песništва Попа Д. Ђурђева могу актуализовати у васпитно-образовном раду са децом предшколског и школског узраста.

Кључне речи: савремена поезија за децу и младе, наратив, интертекстуалност, методика развоја говора, методика наставе српског језика и књижевности.

Миљана С. Пешић
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

ХИБРИДНА ФОРМА И ХИБРИДНА ТЕОРИЈСКА ПАРАДИГМА: НАРАТОЛОШКИ ПОТЕНЦИЈАЛИ У ПРОУЧАВАЊУ ДУЖИХ НАРАТИВА У СТИХУ

Овај рад истражује потенцијале савремене наратологије у проучавању дужих стихованих наратива, попут поема и романа у стиху, који као хибридне форме захтевају и хибридан приступ. Фокус рада је на кључним изазовима у примени наратолошких (сегментативност и сегментација, слаба наративност, скаларност наратива и др.) и лиролошких (Wolf 2020) концепата, те њихову апликацију на дуже стиховане форме. Прегледом савремених теоријско-методолошких модела настојимо да систематизујемо и критички сагледамо кључне принципе наративне и поетске организације, као и да трасирамо аналитичке оквире који ће уважавати комплексност наративног у песничком и песничког у наративном.

Кључне речи: наратологија, лирологија, поезија, роман у стиху, поема.

Небојша Лaziћ

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у
Косовској Митровици
Филозофски факултет

ЧОВЕК У РАТУ, РАТ У ЧОВЕКУ: МУСТАФА МАЦАР ИВЕ АНДРИЋА

Кратка приповетка Иве Андрића *Мустафа Маџар* (1923), једна од најекспресивнијих и најподстицајнијих за тумачење у пишчевом опусу, настала је у време док је Андрић био само песник и приповедач, у време када будући нобеловац још није постао романописац. У овој приповеци Андрић је приказао књижевни лик бошњачког јунака Мустафе Маџара, чије му јунаштво не помаже у суочавању са свеприсутном дволичношћу човека као врсте, био он непријатељ или сународник. Мустафа Маџар, конвертит у вери и нацији, попут сличних књижевних јунака Андрићевих дела, носи у свести и телу раскол који га увек подсећа на ту дуалистичку природу сопственог бића.

Марко М. Радуловић

Институт за књижевност и уметност Београд

КАКО СЕ ГРАДИ „ПЕСНИЧКА ПРИЧА”: ХРИШЋАНСКЕ МИТОЛОГЕМЕ У ПОЕЗИЈИ ПОСЛЕРАТНОГ МОДЕРНИЗМА

У раду ћемо истражити како се у песништву послератног модернизма поетски инкорпорирају наративни обрасци из Библије и хришћанског предања. Поетска транспозиција таквих митологема кључна је за успостављање особеног модела света који управо почива на одговарајућим „причама” које ћемо покушати да подробније опишемо. Неке од њих су:

- прича о светом и профаном простору, њиховим границама и прожимањима;
- прича о ходочашћу и проповедању;
- теодицеја – прича о „осмом дану стварања”;
- прича о историји.

Кључне речи: Библија, хришћанско предање, мит, послератни модернизам, поетска прича.

Јелена Панић Мараш
Универзитет у Београду
Факултет за образовање учитеља и васпитача

ПРИЧА О ПРИЧИ ИЛИ КАКО ПРИЧА ПРИЧА ПРИЧУ – О КРАТКОЈ ПРОЗИ ДРАГАНА ЛУКИЋА –

Целокупно дело Драгана Лукића одликује првенствено дејчи поглед на свет и дејчи начин мишљења. Доживљај света који траспонује у дела потпуно је обојен епитетом дејчи. Дејчу логику, начин мишљења, уочавамо у његовој краткој прози, посебице у причама за Јасну. Оне су анегдотског карактера, сажете, једноставне, са поентом или обртом на крају. У излагању ће поред прича о Јасни посебно бити речи о причама „Пронаћи причу”, „Да вам испричам причу и „Мали аутомобили” које се могу читати као аутопоетичке будући да осведочавају тесну везу експлицитне и имплицитне поетике, па *прича* сама *проговара* о себи, сопственом настанку, присуству или одсуству пишчеве инспирације. Тај моменат да приповедач приповеда о причи може се разумети као оно место где у српској књижевности за децу почиње модерно приповедање. Премда је Радовић у збирци *Причам ти причу* (1963) показао неслућене могућности модерног приповедања за децу, сличан модел је на извешан начин и Лукић уградио у своје (ауто)поетичке приче.

Мирјана Бојанић Тирковић
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

**БАТРА ИЗ „ЧИЧА ТОМИНЕ КОЛИБЕ” – О
НЕКИМ АСПЕКТИМА
САВРЕМЕНЕ РЕЦЕПЦИЈЕ КЛАСИКА
КЊИЖЕВНОСТИ ЗА ДЕЦУ**

На примеру романа „Чича-Томина колиба” разматрамо промене у дијакронији рецепције класика књижевности за децу, условљене најпре изменама друштвено-политичких и културних парадигми, а потом и самих интенција књижевности за децу у наставно-образовном процесу. Метафора пожара из наслова реферата означава свеколика „провоцирања” романа из периода робовласништва у Америци, која се „гранају” мимо граница ове земље, претећи да одређену скупину класика књижевности за децу „изгнају” из наставних програма, потирући њихову естетску вредност и усмеравајући их, у најбољем случају, ка међупредметним корелацијским аспектима.

Кључне речи: класик књижевности за децу, „Чича-Томина колиба”, омладински читалац, естетска вредност, цензура.

Душан Ж. Петровић
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

**РЕОКВИРАВАЊЕ ТРАДИЦИЈЕ: ПЕРИТЕКСТУАЛНИ
ЕЛЕМЕНТИ АНТОЛОГИЈА
БАЈКИ ЕВРОПСКИХ НАРОДА РАСТИСЛАВА
ДУРМАНА**

У раду се анализирају перитекстуални елементи антологија бајки европских народа које је приредио Растислав Дурман. Иако су саме бајке незнатно адаптиране у односу на полазне текстове, Дурман кроз предговоре и фусноте, испуњене хумором, нонсенсом и метатекстуалним коментарима, подстиче дијалог између традиције и савремености. Рад полази од претпоставке да наведени перитекстуални елементи утичу на другачије читање класичних наратива, односно на обликовање рецепције *нових* бајки. Поред тога, тумачи се рад приређивача као медијатора између текста и читаоца, као и сама природа бајке као жанра који се мења и прилагођава читалачкој публици. Циљ рада јесте испитивање начина на које перитекстуални елементи утичу на реоквиравање ових наратива.

Данијела Д. Костадиновић
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

ПОЕТИКА ДЕТИЊСТВА И ИГРЕ ДЕЈАНА АЛЕКСИЋА

У раду се анализирају основне поетичке одреднице песничког, прозног и драмског стваралаштва за децу Дејана Алексића, с посебним освртом на феномене детињства, игре, смеха, интертекстуалности, анималистике и језичке разигра-ности као главне естетске и когнитивне конструкте. Полазећи од теоријских увида о савременим приступима књижевности за децу, игровости и смеховном принципу, рад показује суб-верзивне, фантастичне, идентификацијске и рецепцијске ме-ханизме функционисања Алексићевих текстова из области књижевности за децу. Циљ рада је да прегледно и целовито сагледа опус Дејана Алексића намењен децјој читалачкој пуб-лици, да укаже на његову поетичку сложеност, жанровску раз-ноликост и уметничку иновативност, те на његов шири значај у простору савремене књижевности за децу и младе.

Кључне речи: Дејан Алексић, књижевност за децу, поети-ка игре, смеховни принцип, хумор, интертекстуалност, анималистика.

Јелена В. Јовановић
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

**ОДАВДЕ СЕ, У ДОБАР ЧАС, ВИДИ РАДНО ВРЕМЕ
РАЈА:
ПРИПОВЕДНО ЈЕЗГРО У ПОЕЗИЈИ ДЕЈАНА
АЛЕКСИЋА**

У оквиру представљања књижевног портрета Дејана Алексића, поштујући и тематске рукавце научне конференције у које се опус писца одлично улива, посебну пажњу посветићемо степену наративности његовог песништва, те начину на који је она присутна у новијим збиркама. У истраживачком фокусу су песме из збирки објављиваних у последњих десет година: *У добар час* (2016), *Радно време раја* (2018), *Уради сам* (2021), *Одавде се види* (2023). У њима је већ „на прво читање“ приметна догађајност која гради слике из широког мотивског регистра. Тако се микро-наративи могу уочити на различитим границама текста: од наслова збирки, преко назива циклуса до именовања појединих песама. На који начин су они повезани са интратекстуалним наративним целинама и какву слику света заједнички граде спрегнути формом слободног стиха, један је од циљева постављених овим истраживањем.

Снежана Божић
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

НЕ/ЗАБОРАВИТИ ПО СЕЋАЊУ: НАРАТИВИЗАЦИЈА ИСКУСТВА У РОМАНУ *ПЕТЉА* ДЕЈАНА АЛЕКСИЋА

У раду ћемо се бавити романом *Петља* Дејана Алексића, првим и за сада јединим његовим романом намењеном одраслима, сагледавајући га као чвориште у које су уплетене све нити ауторовог богатог и жанровски разуђеног стваралачког опуса (поезије, прозе и драмских текстова за децу, песништва за одрасле). У том смислу, занимљиво је истражити на који начин се стечено књижевно искуство, пре свега поетско, активира пред изазовом обликовања обимне прозне форме, а већ јасно успостављени поетички оријентир и модели прилагођавају и трансформишу у покушају остварења интегралне слике света, што романескни жанр у основи подразумева. Ово ће бити омогућено пре свега анализом интелигентно профилисаног и пажљиво грађеног наративног идентитета главне јунакиње, Дине Поледице, хомодијегетичког наратора-резонера (и могућег алтер-ега аутора), која је у својој суштинској побуни против посрнулости света у коме живи присиљена али и спремна на радикалан обрачун са њим; њена позиција *бунтовнице с разлогом* довешће је, након низа сукоба, непристајања и губитака, на пут унутрашњег прочишћења, превазилажења траума доживљеног и, коначно, поновног рођења из сопственог мрачног средишта. Не без разлога овеанчан и наградом која носи име Владана Деснице, роман *Петља* (обележен филозофичношћу, артифицијелношћу, асоцијативношћу, интертекстуалношћу, аутореференцијалношћу, метанаративношћу, лирским и сликовним елементима, иронијским и критичким отклоном према представљеној стварности) може се сагледавати *споља*, као артефакат који сведочи о непрестаном стваралачком (и искуственом) ходу уметника ка сопственим дубинама које траже нове начине да буду осветљене, знаковито поетичко „ажури-

рање”, и *изнутра*, из самог света дела, тумачењем његових структурних, језичких, стилских, идејних и значењских координата. Као теоријско-методолошка „платформа”, полазиште за планирани аналитички укрштај ових приступа послужиће теорија о личном и наративном идентитету Пола Рикера.

Христина Љ. Аксентијевић

Универзитет у Нишу

Филозофски факултет

**МАЛО-МАЛО ПА ПРИЧА: НАРАТИВНЕ (ДЕ)
КОНСТРУКЦИЈЕ И ЊИХОВИ СЕМАНТИЧКИ
ДОМЕТИ
У ПРИЧАМА ЗА ДЕЦУ ДЕЈАНА АЛЕКСИЋА**

У раду се истражују принципи наративизације и њихови семантички аспекти у збиркама за децу *Мало-мало наслон* (2021) и *Кога се још тиче како живе приче* (2013) Дејана Алексића. Анализом асоцијативних и игровних наративних конструката, који у обема збиркама дестабилизују фабуларно језгро прича пребацујући фикционално тежиште на метаниво њихових (де) конструкција, указује се на поигравање са конвенционалним тематско-мотивским комплексом прича за децу и хуморну разградњу њихових чврстих сижејних и структурних слојева у корист отварања ка интерактивном и стваралачки ангажованом читању, тј. читалачкој партиципацији у конструкцији значења дела. Напуштање стабилних линеарних наративних структура у Алексићевим причама динамизује сам чин приповедања који постаје изазов активној дејој читалачкој инстанци и иновира традиционалне литерарне обрасце у домену овог жанра, чиме се показују вишеструки потенцијали савремених наративних стратегија у сфери прозних остварења намењених младим читаоцима. Модерним принципима наративизације у својим причама аутор успева да оствари значајне семантичке домете укључујући се, у крајњој линији, у полемику са доминантним дидактичким и културолошким концептима и праксама савременог тренутка.

Научно-стручни скуп
ACADEMIA MEDIANA 2025
11. јун 2025, Ниш, Србија

Књига резимеа

Издавач
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

За издавача
Проф. др Наталија Јовановић, деканица

Уредник
Проф. др Јелена Јовановић

Координаторка Издавачког центра
Доц. др Сања Игњатовић, продеканица
за научноистраживачки рад

Техничко уредништво
Дарко Јовановић
Милан Д. Ранђеловић

Формат
14,5 x 21cm

Тираж
10 ЦД-а

Штампарија
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ НИШ

ISBN 978-86-7379-671-0

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41.09(048)(0.034.2)

821.09-93(048)(0.034.2)

82.01(048)(0.034.2)

801.73(048)(0.034.2)

НАУЧНО-стручни скуп Academia Mediana 2025 (2025 ; Ниш)

Књига резимеа [Elektronski izvor] / Научно-стручни скуп Academia Mediana 2025, Ниш, 11. јун 2025. године ; [уредник Јелена Јовановић]. - Ниш : Филозофски факултет Универзитета, 2025 (Ниш : Филозофски факултет). - 1 електронски оптички диск (CD-ROM) : текст ; 12 cm

Системски захтеви нису наведени. - Насл. са насловног екрана. - Тираж 10.

ISBN 978-86-7379-671-0

а) Српска књижевност -- Апстракти б) Књижевност за децу -- Апстракти в) Теорија књижевности -- Апстракти г) Књижевно дело -- Херменеутика -- Апстракти

COBISS.SR-ID 170422537